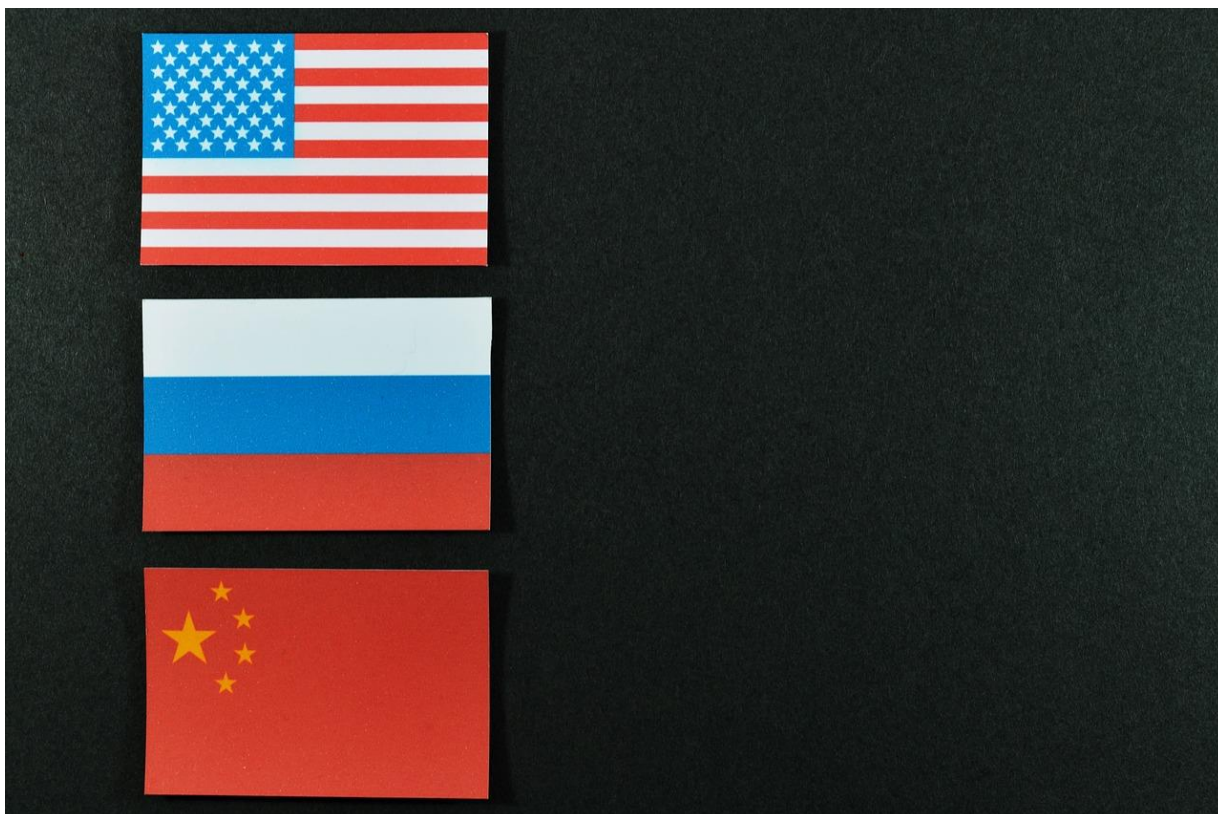

Chiny o wizycie Ławrowa

Łukasz Kobierski

06.04.2021

Artykuł w skrócie:

- W dniach 23-24 marca Chiny odwiedził minister spraw zagranicznych Rosji Siergiej Ławrow. Była to już ósma wizyta szefa MSZ Rosji w Państwie Środka.
- W artykułach chińskich oraz zaproszonych rosyjskich ekspertów można zauważyć podobne spostrzeżenia, które mają wskazywać na pozytywny odbiór współpracy Pekin-Moskwa.
- USA były często krytykowane jako mocarstwo nierozumiejące i wrogie dla partnerstwa Pekin-Moskwa.

W dniach 23-24 marca Chiny odwiedził minister spraw zagranicznych Rosji Siergiej Ławrow. Spotkał się on ze swoim chińskim odpowiednikiem Wang Yi w Guilin, autonomicznym regionie Kuangsi-Czuang. Była to ósma wizyta Ławrowa w Chinach, która spotkała się z żywym zainteresowaniem zarówno chińskich, jak i światowych mediów.

Do spotkania doszło niedługo po rozmowach Waszyngton-Pekin na Alasce¹. Jak zauważyła redakcja Global Times, Rosja jest pierwszym krajem, z którym przedstawiciele Pekinu dzielą się informacjami i opiniami w kluczowych kwestiach po bezpośrednim spotkaniu z USA, co ma pokazywać, wzajemne zaufanie pomiędzy oboma krajami². W innym artykule na tym portalu ostrzegano inne państwa przed zawieraniem sojuszy z USA przeciwko Chinom i Rosji, gdyż byłoby to „katastrofalne dla każdego kraju”³. Umniejszono też zdolnościom dyplomatycznym Waszyngtonu⁴. **Niektórzy chińscy internauci przypuszczają, że wybór miasta Guilin na przyjęcie Ławrowa i rosyjskiej delegacji wynika z tego, że jego nazwa w języku chińskim jest homofoniczna w stosunku do słów „honorowy sąsiad”⁵.**

Ministrowie spraw zagranicznych Chin i Rosji wspólnie skrytykowali ingerencję niektórych krajów zachodnich w sprawy wewnętrzne innych narodów i narzucanie przez nie podwójnych standardów. „Musimy zmniejszyć ryzyko sankcji poprzez wzmocnienie naszej niezależności technologicznej i poprzez przejście na płatności w naszych walutach narodowych i globalnych walutach, które są alternatywą wobec dolara”, powiedział Ławrow. Yang Jin, ekspert ds. relacji Chiny-Rosja z Chińskiej Akademii Nauk Społecznych w Pekinie, komentując te słowa

¹ <https://warsawinstitute.org/pl/chinskie-media-o-szczycie-w-anchorage/>

² <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1218769.shtml>

³ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219002.shtml>

⁴ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219130.shtml>

⁵ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219129.shtml>

powiedział, że „sugestia Rosji spotka się z pozytywną odpowiedzią ze strony Chin, ponieważ obie strony zdały sobie już sprawę z ogromnego ryzyka nadmiernego polegania na dolarze amerykańskim i systemie płatności kontrolowanym przez Zachód od czasu kryzysu finansowego w 2008 roku i ostatniego masowego luzowania ilościowego dokonanego przez USA dla pobudzenia własnej gospodarki, co również zwiększyło te obawy”⁶. **Dong Dengxin, dyrektor Instytutu Finansów i Papierów Wartościowych na Uniwersytecie Nauki i Technologii w Wuhan dodał, iż „Waszyngton nadużywa SWIFT do arbitralnego sankcjonowania dowolnego kraju według własnej woli, co wywołało globalne niezadowolenie.** Gdyby Chiny i Rosja mogły współpracować, aby rzucić wyzwanie hegemonii dolara, lista krajów przyjęłaby wezwanie i dołączyłaby do nowego systemu”. Dong zasugerował, aby nowy system płatności używał juana jako waluty rozliczeniowej⁷.

W tym roku przypada 20. rocznica podpisania chińsko-rosyjskiego traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Ji Zhiye, były szef Chińskich Instytutów Współczesnych Stosunków Międzynarodowych, powiedział dla Global Times, że oba kraje zgodziły się odnowić traktat w poprzedniej formie, co oznacza, że nie chcą podpisywać nowego w charakterze traktatu sojuszniczego, więc Zachód nie powinien być przewrażliwiony na strategiczne partnerstwo Chiny-Rosja⁸. Rzeczniczka MSZ Chin Hua Chunying, podczas regularnej konferencji prasowej powiedziała, że „w burzliwej i zmieniającej się sytuacji międzynarodowej oraz trwającej globalnej epidemii stosunki Chiny-Rosja zacieśniają się. Oba kraje to prawdziwi partnerzy i przyjaciele, którzy mocno się wspierają”⁹.

Dmitri Trenin, dyrektor Carnegie Moscow Center, w swoim artykule dla China Daily stwierdził, że Chiny i Rosja są pod coraz większą presją ze strony USA, które w imię demokracji i praw człowieka kwestionują ich suwerenność. Zarówno Pekin, jak i Moskwa, podzielają pogląd, że świat nie powinien być zdominowany przez Waszyngton. **Partnerstwo i współpraca pogłębiły się dzięki wspólnej granicy, komplementarności gospodarczej i sprzyjającemu klimatowi politycznemu, ale również dzięki środowisku międzynarodowemu.** Zdaniem Trenina „polityka administracji Bidena oparta na koncepcji Chin jako głównego pretendenta do osłabienia globalnej dominacji Stanów Zjednoczonych oraz Rosji jako głównego zagrożenia dla ładu światowego kierowanego przez USA sprawiła,

⁶ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219129.shtml>

⁷ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219129.shtml>

⁸ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219129.shtml>

⁹ https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/xwfw_665399/s2510_665401/2511_665403/t1863896.shtml

że Moskwa i Pekin muszą działać jeszcze ściślej w kwestiach geopolitycznych, geoeconomicznych i bezpieczeństwa”. Widzi on kilka pól współpracy w przyszłości - od technik wzmacniania wewnętrznej stabilności, poprzez technologie obronne mające na celu przeciwdziałanie zagrożeniom militarnym ze strony Stanów Zjednoczonych, zwiększenie kompatybilności i interoperacyjności sił zbrojnych Rosji i Chin poprzez przeprowadzanie częstszych i bardziej zaawansowanych wspólnych ćwiczeń, po większą współpracę w dziedzinach bezpieczeństwa cybernetycznego i przestrzeni kosmicznej¹⁰.

Z kolei Andrey Kortunov, dyrektor generalny Rosyjskiej Rady do Spraw Międzynarodowych, dla portalu Global Times pisał o ciągłości polityki Waszyngtonu wobec Pekinu i Moskwy. Skrytykował Joe Bidena za nazwanie Władimira Putina „mordercą” oraz za napięte i bezproduktywne spotkanie amerykańsko-chińskie w Anchorage na Alasce. **Dodaje on, że czynnik amerykański jest ważnym dodatkowym bodźcem do uczynienia więzi Chin z Rosją bardziej zróżnicowanymi i zintensyfikowanymi**¹¹.

Yang Cheng, profesor na Uniwersytecie Studiów Międzynarodowych w Szanghaju powiedział, że zastraszanie i hegemoniczne działania wymierzone w Pekin i Moskwę „pomagają tylko wzmocnić wzajemne zaufanie na linii Chiny-Rosja”¹². **Wspólne oświadczenie końcowe obu przedstawicieli odzwierciedla determinację obu krajów, by stać na straży globalnej sprawiedliwości w stopniowo coraz bardziej wielobiegunowym świecie,** twierdzi Ruan Zongze, wiceprezes Chińskiego Instytutu Studiów Międzynarodowych¹³.

Wu Dahui, prodziekanem Instytutu Rosyjskiego Uniwersytetu Tsinghua, również przedstawił swoje przemyślenie dotyczące spotkania. Próbował wytłumaczyć, że rozmowy nie były początkiem strategicznego sojuszu Chin i Rosji a „punktem wyjścia do pogłębienia strategicznej koordynacji” w kluczowych kwestiach, która nigdy nie będzie tworzyć jednak sojuszu wymierzonego w stronę trzecią¹⁴.

W innym artykule wskazano na korzyści gospodarcze. Napisano w nim, że wykorzystanie potencjału synergii inicjatywy Pasa i Szlaku oraz Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej, usprawnienia handlu, rozszerzenia współpracy w zakresie innowacji, gospodarki cyfrowej

¹⁰ <https://www.chinadaily.com.cn/a/202103/23/WS605954bca31024ad0bab0f1d.html>

¹¹ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219125.shtml>

¹² <https://epaper.chinadaily.com.cn/a/202103/24/WS605a84fda31099a234354e02.html>

¹³ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219261.shtml>

¹⁴ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219353.shtml>

i innych wschodzących sektorów prowadzi do wspólnego rozwoju¹⁵. W kolejnym zwrócono uwagę, że handel i inwestycje nie są jeszcze na wystarczającym poziomie. W 2020 roku dwustronny handel między Chinami a Rosją spadł o 2,9% rok do roku do 107,8 miliarda dolarów, a rosyjski eksport do Chin spadł o 6,6% rok do roku. W ciągu trzech ostatnich lat handel dwustronny przekraczał granicę 100 miliardów dolarów. Dodatkowo Chiny ugruntowały swoją pozycję głównego partnera handlowego Rosji, którą dzierżą już 11 rok z rzędu, jak odnotowano w artykule. Chińscy eksperci widzą duży potencjał współpracy gospodarczej z Rosjanami¹⁶. Rosja wyeksportowała do Chin 83,57 milionów ton ropy w 2020 roku, pozostając - obok Arabii Saudyjskiej, której eksport tego surowca w 2020 do Państwa Środka szacowany jest na 84,92 milionów ton - czołowym jego dostawcą do Chin¹⁷.

W artykułach starano się przedstawić silną więź, jaka łączy Chiny i Rosję. Wymiana handlowa oraz współpraca przy kluczowych projektach zdaniem chińskich analityków będzie rosła. Wskazano, że relacje Pekin-Moskwa nie są zbudowane na zasadzie sojuszu i ich podstawą nie jest walka z innymi państwami, tak jak w przypadku systemu sojuszy tworzonego przez Stany Zjednoczone, który przeważnie skupiony jest przeciw komuś. USA były często krytykowane jako mocarstwo nierozumiejące i wrogie dla partnerstwa Pekin-Moskwa. **Wpisuje się to oczywiście w rywalizację obu graczy z Waszyngtonem i próbę podważenia geopolitycznej roli USA na wielu polach.** Aby bardziej uwiarygodnić dobre relacje Chin z Rosją, publikowano też analizy rosyjskich ekspertów, którzy wypowiadali się w podobnym tonie i treścią do tych z Chin. Należy spodziewać się, że taka retoryka będzie kontynuowana przez obie strony.

¹⁵ <https://www.chinadaily.com.cn/a/202103/22/WS605887c1a31024ad0bab0cd1.html>

¹⁶ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219223.shtml>

¹⁷ <https://www.globaltimes.cn/page/202103/1219115.shtml>

O AUTORZE

Lukasz Kobierski. Prezes zarządu Instytutu Nowej Europy. Absolwent stosunków międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Stypendysta programu z zakresu bezpieczeństwa narodowego, wywiadu i operacji informacyjnych na Daniel Morgan Graduate School of National Security Waszyngtonie oraz rocznego stypendium w ramach programu Erasmus na Carl von Ossietzky Universität Oldenburg. Doświadczenie analityczne zdobywał podczas staży m.in. w Departamencie Polityki Bezpieczeństwa Międzynarodowego Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Departamencie Analiz Strategicznych Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

Sfinansowano przez Narodowy
Instytut Wolności - Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego ze
środków Programu Rozwoju
Organizacji Obywatelskich na lata
2018 – 2030

JEŻELI DOCENIASZ NASZĄ PRACĘ, DOŁĄCZ DO GRONA NASZYCH DARCZYŃCÓW!

Z otrzymanych funduszy sfinansujemy powstanie kolejnych publikacji.

Możliwość wsparcia to bezpośrednia wpłata na konto Instytutu Nowej Europy: 95 2530 0008
2090 1053 7214 0001 tytułem: „darowizna na cele statutowe”.